

inquirari posse, & nullatenus posse ab illis spicis quæ totæ quantæ morbosæ sunt, istæ enim decidunt ante mæsem; præterea pulvereni difficulter a vento dispergi observavi. Et si vel maxime illud fiat, quid malum inde? Nonne spicae arcte foliis, quæ pulvri proflus accessum denegant, obvolvuntur. Igitur si unquam de polline aliquid metendum esset, hoc valeret tantum de ejusmodi spicis; quæ quoad partem tantum morbosæ sunt, verum in hisce morbosæ partes pariter ante mæsem jam quoque decidunt; insuper hoc pollen feminibus non facile adhæret, neque unquam semina vidi; quæ ita polline multum conspurcata fuerunt.

Tentandum quoque videbatur, quemnam effectum pollen istud vulnieri inperfum ederet; hunc in finem vulnieri mihi ipsi, invito tamen, ad malleolum inficto istud pollen non modo inpersi sed & intrivi; verum inde vix minimam irritationem sensi; ibidemque reactum, vulnus in pejus non mutatum est; idem experimentum illa fele repeti; absque ullo evidente effectu;

§. XVII.

Quid tandem pulvis iste proprie sit atque quos ejus fontes esse credam nunc quoque dicendum esset; verum hic malo meam ignorantium fateri quam meram hypothesin tentare eandemque Lectori Benevolo obtrudere. Admodum multis succos plantarum recentissimos ipse examini subjici, & microscopio composto lustravi, verum semper neque globulos, omnium minime globulos in motu constitutos pollini que nostro similes, videre mihi contigit g), quod contra Cl. AYMEN dictum esto h) secundum quem pulvis tumorum nil nisi exsiccata animalcula iufusoria forent; observationibus enim microscopicis is compertisse dicit; succum nutritium plantarum multa continere corpuscula sphaerica, certe figuræ & magnitudinis, motuque determinato præ-

g) Succos quos examinavi sola manu e plantis exprefsi; absque prægressa earundem in mortario contusione, quod consulto anno; quia in ejusmodi succis posteriori ratione obtentis, utique globulos pulvri tumorum similes deprehendi.

h) Lib. uit: Tom: IV. pag: 369: & seq:

dita, atque pulverem mei morbi habere similia corpuscula. Verum autor, qui nunquam succos recentes examinavit, uti ex propriis ejus verbis patet, ipsa animalcula infusoria, mora ibidem evoluta, pro globulis pollen constituentibus habuit; & ad suam sententiam magis adhuc corroborandam JOBLOTUM, HUIGHENIUM, NEEDHAMUM &c. allegat; isti si legantur, luce clarissi est, omnes revera animalcula infusoria vidisse, quod & ipsi testantur. Num pulvis meus est integer succus nutritius evaporatione exsiccatus, ut Cl. AYMEN putat? Huic sententiae plura phænomena non favent. Succus insipissatus enim nul latenus pulverem impalpabilem globulis constantem sistit, neque latex ille limpidissimus insipidusque, quo tumores in primo stadio turgent, exsiccatus simile quid ostendit; porro puncta fulca per axim tumoris prius apparent, quum tamen evaporatio proxime ad illius superficiem sane maxima sit, atque tumores pulvere jam referti sunt, quando eorum membrana aut potius cellulæ huic proxime confines humore adhuc turgent & per eam pelluent. Quod sit ipse succus nutritius, saltem pars ejus, vix dubito; qua ratione autem & quanam vi is in ejusmodi pollen mutetur extricare non audeo. Ipsam succi in cellulas effusi mixtionem chemicam aliquomodo mutari vix non probabile mihi videtur. Parum fidei adhibeo Cl. AYMEN i) dum dicit, se globulos pollinis mei flavescere vidisse, quoties aqua affusa eosdem a se invicem separavit; id quod nunquam observavi; nequidem circa pulverem ab aqua penetratum & per sex septimanas imo ultra infusum. Utique tam ex prægressis quam subsequentibus autoris verbis certo elucet, se nil nisi infusoriam gentem vidisse.

§. XVIII.

*Causæ
morbi
maydis.* Jam circa causas morbi mei paulum morabor. Causæ ejus reperiundæ Cl. TILLET l. c. multum impedit operæ, sed frustra; id tamen se experimentis vere didicisse ait, non esse contagiosum, neque nigro isto pulvere conspersa grana morbidos culmos generare. Quæ etiam propria mea experimenta me edocuerunt, quum semina, quæ cum

i) Lib. cit. pag. 369.